

Willem, Harrie, Bernard, Henk, Rens en Cécile.

Hans Meijer

Aan het 15de Tradewise Chess Festival Gibraltar 2017 deden vijf schakers uit Zoetermeer mee, te weten Bernard Bannink (plaatsingsnummer 155; Elo 2244), Henk Noordhoek (214; 2004), Willem Broekman (216; 1997), Harrie Boerkamp (225; 1955) en Rens Minnema (234; 1893). Zij moesten opboksen tegen 250 andere schakers, waarvan niet minder dan tweeënzestig met een Elo rating boven de 2500. Je moet maar durven was mijn eerste gedachte toen ik de deelnemerslijst zag met o.a. Fabiano Caruana (1; 2827), Maxime Vachier-Lagrave (2; 2796), Hikaru Nakamura (3; 2785), Yifan Hou (22; 2651), Wenjun Ju (38; 2583) en Anna (47; 2558) en Mariya Muzychuk (51; 2546).

WFM Cécile Haussernot

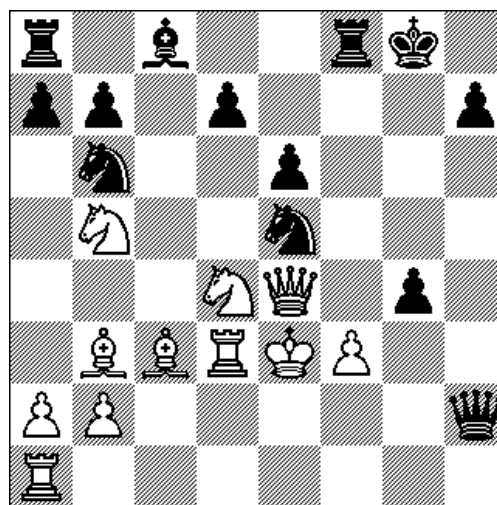
Ik liet mijn oog over de rest van de lijst dwalen en veerde op toen ik de naam van de achttienjarige Française Cécile Haussernot (194; Elo 2108) ontwaarde. Tegen haar had ik in 2014 in Andorra een keer geschaakt en mede dankzij het tegen haar behaalde punt won ik toen de prijs voor de beste veteraan. GM Julio Granda uit Peru won bij die gelegenheid het toernooi.

Aan het begin van het toernooi konden onze Zoetermeerse helden bepaald geen potten breken. Na vier van de tien ronden stonden er drie winstpartijen, vijf remises en twaalf verliespartijen op het Zoetermeerse scorebord. Cécile had op dat moment slechts één winstpartij tegen Rudy van Kemenade uit Wales (!) achter haar naam staan. In de vijfde ronde ging het met 3 uit 5 een stuk beter. Het hadden er 4 uit 5

kunnen zijn als Harrie zijn partij tegen Cécile gewonnen had. Willem incasseerde deze ronde een mooie scalp, die van IM Nigel Povah.

Harrie Boerkamp - Cécile Haussernot (Frankrijk), Tradewise Gibraltar (27-01-17).

1.e4 c5 2.d4 cd4 3.c3 Het Morra gambiet.
3...Pf6 4.e5 Pd5 5.Lc4 Pb6 6.Lb3 dc3 7.Pc3 e6 8.Lf4 Pc6 9.Pf3 Le7 10.0-0 0-0 Harrie is een onverschrokken schaker, type berserker. Hijzelf omschreef zijn stijl als volgt: 'Altijd streven naar ruimte, activiteit en initiatief. Minachting voor het materiaal. Blijvende zwaktes op de koop toe nemen. Beetje provoceren, af en toe bluffen, soms iets geniaals. Vermijd het eindspel. En ik bezweer je: dat soort spel is gewoon te moeilijk, ook voor de grote jongens. Ze krijgen geen controle. Je krijgt altijd je kans.'
11.De2 f5 12.Tfd1 De8 13.Pb5 Dh5 14.Ld2 g5 15.Lc3 g4 16.Pfd4 f4 17.Td3 f3 18.De4 Lh4 19.gf3 Lf2 20.Kf2 Dh2 21.Ke3 Pe5

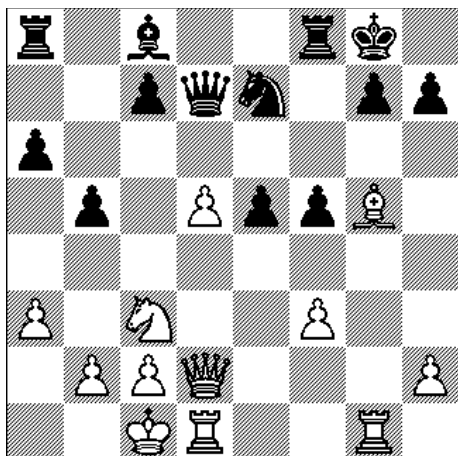
22.Tdd1? Harrie laat de winst uit zijn handen glijpen. Na 22.Pd6! staat wit gewonnen. **22...d5** Nu staat Cécile gewonnen. Zij maakt het fraai af. **23.Dc2 Pbc4 24.Lc4 Pc4 25.Kd3 Pe5 26.Ke3 Df4 27.Kf2 Pf3 28.Pf3 Dh2 0-1 (partij).**

Na afloop van het toernooi bleek dat de scores van vier van onze vijf Zoetermeerse musketiers niet echt florissant waren: Bernard (+3; =4; -3; Elo -25), Henk Noordhoek (+3; =2; -5; Elo -26), Willem Broekman (+3; =2; -5; Elo +19), Harrie Boerkamp (+3, =0 Uiteraard geen remises!; -7; Elo -21) en Rens Minnema (+0; =4; -6; Elo -15). Totaal uit 50 partijen: +12; =12; -26; Elo -68.

In de laatste ronde moest Willem tegen Cécile.

Cécile Haussernot (Frankrijk) – Willem Broekman, Tradewise Gibraltar (02-02-17).

1.e4 e6 2.d4 d5 De Franse verdediging.
3.Pc3 Lb4 4.Pge2 de4 5.a3 Lc3 6.Pc3 Pc6
7.Lb5 Pge7 8.Lg5 f6 9.Le3 a6 11.Lc6 Pc6
12.Dd2 0-0 13.0-0-0 f5 13.Lg5 Dd7 14.f3
ef3 15.gf3 b5 16.Thg1 Pe7 17.d5 e5

Cécile kon in deze stelling met 18.d6! cd6 (18...Pc6 19.Lh6 Tf7 20.Lxg7!) 19.Pd5! Pg6 20.h4 Ta7 21.h5 Pf4 22.Lf4 ef4 23.Dd4 winnend voordeel behalen. **18.h4 Lb7 19.h5 Dd6 20.f4 e4 21.Dd4 Tf7 22.De5 Te8 23.Lh4 Dd7 24.De6? Sd5! 25.Tg7 Kg7 26.Tg1 Kf8 27.Dh6 Tg7 28.Sd5 Ld5 29.Lf6 Tee7 30.Tg5 e3 31.Lg7 Tg7 0-1**

De scores van Cécile: +3; =0 Geen remises!; -7 Vreemd, één keer een walkover!; Elo -26.

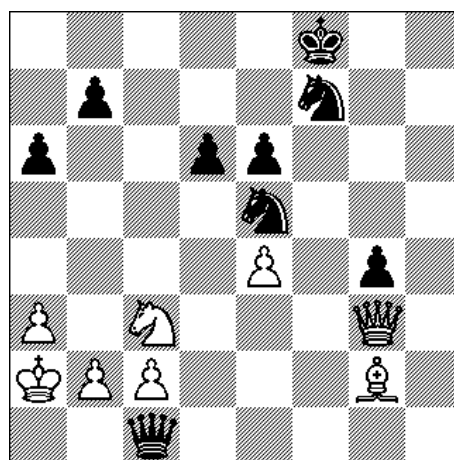
Hoe bereken je de kans dat een deelnemer tijdens het Gibraltar Tradewise toernooi met 255 deelnemers over tien ronden tegen twee van de vijf Zoetermeeders mag schaken? Dit lijkt verdacht veel op een experiment waarbij we 250 witte en 5 zwarte balletjes in een vaas stoppen en we tien keer zonder voorkeur een balletje trekken zonder dat we het getrokken balletje in de vaas terugleggen. Zo voorkomen we dat we twee keer hetzelfde balletje trekken of anders gezegd zo voorkomen we dat een schaker twee keer dezelfde tegenstander treft. We kunnen deze kans met de [hypergeometrische verdeling](#) berekenen. Voor het berekenen van de kansen maken we gebruik van een [online calculator](#). Voor de gezochte kans, met $N=255$, $K=5$ (successen!) en $n=10$, vinden we $p(2) = 0.0126$.

Van de acht deelnemers, het verwachte aantal was overigens drie, die twee schakers uit Zoetermeer troffen was [Cécile](#) er een. Zij trof Harrie en Willem. Het scheelde weinig of zij had tegen drie Zoetermeeders geschaakt, want tijdens het toernooi zaten Rens en Henk een keer aan een bord naast haar terwijl Bernard een keer slechts één bord van haar verwijderd schaakte.

Wereldkampioene [Yifan Hou](#) trof in Gibraltar 7 dames en 3 heren als tegenstanders. Zij vond dit uitermate verdacht en vermoedde manipulatie van de ronde-indelingen door de organisatoren van het toernooi. Als we $N=255$ (deelnemers), $K=43$ (dames) en $n=10$ (ronden) nemen dan vinden we met ons model $p(7) = 0.0001883$ (kans 1 op 5311). Dit is inderdaad een extreem kleine kans, maar deze kans impliceert niet dat de organisatoren valsspeelden. Yifan Hou's indeling was zonder meer opmerkelijk maar niet onmogelijk. Ook lijkt het mij uitgesloten dat [de organisatoren](#) hun goede naam te grabbel zouden willen gooien door met ronde-indelingen te rommelen. Vermeldingswaardig is verder dat Ketevan Arakhamia-Grant en Bodda Pratyusha allebei tegen 6 dames en 4 heren aantraden, $p(6) = 0.00186$ (kans 1 op 537), en dat Nikita Vitiugov, Klaus de Francesco en Juan Antonio Villar ieder 5 dames en 5 heren als tegenstanders troffen, $p(5) = 0.0122$ (kans 1 op 82).

Tot slot. Onderstaande stelling kwam voor in de partij die ik 3 jaar geleden tegen Cécile speelde.

Cécile Haussernot (Frankrijk; 2032) – J.W. Meijer (2185), Andorra Open, Erts, 24-07-14.

Hoe wint zwart na 46.Kb3 op originele wijze?